

Schipper gehouden zijn tot alle Plaetsen daer 't van noode, oft gewoonlijck is een Lootsman of Pilot te nemen, ende wesende in gebreecke 't selve te doen, sal t'elcker reyse verbeuren vijftich gouden Realen, ende daer-en-boven de Coopman te beteren alle kosten, schaden ende interesten daer door gheleden'.

Bovendien werd in die ordonnantie aangegeven te wiens laste het loon van de loods zou komen.

'Ende sal de voorschreve Lootsman geloont worden van des Koopmans goet, ende van den Schipper die kost hebben, indien de selve loon niet en excedeert die somme van ses ponden grooten Vlaems, ende indien 't excedeert sal komen in groote Avarije over Schip ende goet' 7).

In de ordonnantie van 1563 werd ook het ten onrechte uitoefenen van loodsdienst strafbaar gesteld. De daarbij veroorzaakte schade moest dan dubbel vergoed worden. Maatregelen, die de schipper en zijn schip enerzijds een bescherming boden tegen de diensten van ondeskundigen, anderzijds meer dan eens aanleiding zullen hebben gegeven tot processen, waarbij de kwaliteiten van de loods in het geding zullen zijn geweest.

'Of't gebeurde dat yemant hem voor Stierman, Pilote, ofte andere Schipman uytgave, ende bevonden worde dies onbevaren te zijn, ende sijn Officie niet te weten, sal voor de eerste reyse verbeuren tweevout soo veel als sijn geheele huyre bedraecht, van welcker huyre hy oock niet en sal mogen hebben oft eysschen; ende die tweede reyse op gelijcke peyne ende daer-en-boven gegeesselt te zijn; en de derde reyse gecorrigeert aen lijf ende goet, ende oft daer eenige schade door gebeurde, te wat reyse het zy, sal die selve ghehouden zijn dobbel te beteren.'

Ook voor de meest ervaren en deskundige loods was er wel een zwaar risico, dat in de beloning tot uitdrukking moest komen. Een bedrag, als hiervoor genoemd, van 'ses ponden grooten Vlaems' kwam overeen met 36 gulden. Voor die tijd zeker een belangrijk bedrag, waardoor menige varensman werd aangelokt.

De Pilotagie op de Mase ende 't Goereesche gadt, 1616-1661.

De ligging van Den Briel bij de mond van de Maas maakte deze stad de aangewezen plaats om als basis te dienen voor de loodsen, die de in- en uitgaande schepen wilden bedienen. De loodsen van Den Briel hadden wel een strategisch voordeel boven loodsen uit